

BOLETÍN DEL CLERO

DEL

OBISPADO DE LEON

LITTERAE ENCYCLICAE

AD SACROS VNIVERSI CATHOLICI ORBIS ANTISTITES

DE

CHRISTIANA DOCTRINA TRADENDA

(*Conclusión.*)

Scimus equidem eiusmodi tradendae christianae doctrinae munus haud paucis invidiosum esse, quod minoris vulgo aestimetur nec forte ad popularem laudem captandam aptum. Nos tamen hoc esse iudicium eorum censemus, qui levitate magis quam veritate ducuntur. Oratores profecto Sacros, qui sincero divinae gloriae studio, vel vindicandae tuendaeque fidei, vel Sanctorum laudationibus dent operam, probandos esse non recusamus. Verum illorum labor laborem alium praevium desiderat, scilicet catechistarum; qui si deest, fundamenta desunt, atque in vanum laborant qui aedificant domum. Nihil saepe orationes ornatissimae, quae confertissimae concionis plausu excipiuntur, hoc unum assequuntur ut pruriant auribus; animos nullatenus movent. E contra catechetica institutio, humilis quamvis et simplex, verbum illud est de quo Deus ipse testatur per Isaiam: *Quomodo descendit imber, et*

nix de caelo, et illuc ultra non revertitur, sed inebriat terram, et infundit eam, et germinare eam facit, et dat semen serenti, et panem comedenti: sic erit verbum meum quod egredietur de ore meo: non revertetur ad me vacuum, sed faciet quaecumque volui, et prosperabitur in his, ad quae misi illud (1).—

Similiter arbitrandum putamus de sacerdotibus iis, qui, ad religionis veritates illustrandas, libros operosos conscribunt; digni plane qui ideo commendatione multa exornentur Quotus tamen quisque est, qui eiusmodi volumina verset, fructumque inde hauriat auctorum labori atque optatis respondentem? Traditio autem christiana doctrinae, si rite fiat, utilitatem audientibus nunquam non affert.

Etenim (quod ad inflammandum studium ministrorum Dei iterum advertisse iuverit) ingens modo eorum est numerus atque in dies augetur, qui de religione omnino ignorant, vel eam tantum de Deo christianaque fide notitiam habent, quae illos permittat, in media luce catholicae veritatis, idolatrarum more vivere. Quam multi eheu! sunt, non pueros dicimus, sed adulta, quin etiam devexa aetate, qui praecipua fidei mysteria nesciant prorsus; qui Christi nomine audito, respondeant: *Quis est, ... ut credam in eum?* (2)—Hinc odia in alios struere ac nutrire, factiones conflare iniquissimas, inhonestas negotiorum procuraciones gerere, aliena gravi foenore occupare, aliaque id genus flagitiosa haud sibi vitio ducunt. Hinc Christi legem ignorantes, quae non modo turpia damnat facinora, sed vel ea cogitare scienter atque optare; etsi forte, qualibet demum de causa, obscoenis voluptatibus fere abstinent, inquinatissimas tamen cogitationes, nulla sibi religione iniecta, suscipiunt; iniquitates super capillos capitis multiplicantes.—Haec porro, iterasse iuvat, non in agris solum vel inter miseram plebeculam occurrunt, verum etiam ac forte frequentius inter homines amplioris ordinis, atque adeo apud illos quos inflat scientia, qui vana freti eruditione religionem ridere posse autumant et *quaecumque quidem ignorant, blasphemant* (3).

(1) Is. LV, 10, 11.

(2) Ioan. IX, 36.

(3) Iud. 10.

Iam, si frustra seges e terra speratur quae semen non exceperit, qui demum bene moratas progenies expectes, si non tempore fuerint christiana doctrina institutae? — Ex quo colligimus iure, quum fides id aetatis usque eo languerit ut in multis pene sit intermortua, sacrae catechesis tradendae officium vel negligentius persolvi, vel praetermitti omnino. Perperam enim ad habendam excusationem quis dixerit, esse fidem gratuito munere donatam nobis atque in sacro baptismo cuique inditam. Equidem utique quotquot in Christo baptizati sumus fidei habitu augemur; sed divinissimum hoc semen non *ascendit. ... et facit ramos magnos* (1) permissum sibi ac veluti virtute insita. Est et in homine, ab exortu, intelligendi vis: ea tamen materno indiget verbo, quo quasi excitata in actum, ut aiunt, exeat. Haud aliter christiano homini accidit, qui, renascens ex aqua et Spiritu Sancto, conceptam secum affert fidem; eget tamen Ecclesiae institutione, ut ea ali augerique possit fructumque ferre. Idcirco Apostolus scribebat: *Fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi* (2); institutionis autem necessitudinem ut ostenderet, addit: *Quomodo.... audient sine praedicante?* (3)

Quod si, ex huc usque explicatis, religiosa populi eruditio quanti momenti sit ostenditur, curae Nobis quam quod maxime esse oportet, ut Doctrinae sacrae praeceptio, qua, ut Benedicti XIV decessoris Nostri verbis utamur, ad Dei gloriam et ad animarum salutem nihil utilius est institutum (4) vigeat semper aut, sicubi negligitur, restituatur.—Volentes igitur, Venerabiles Fratres, huic gravissimo supremi apostolatus officio satisfacere, atque unum paremque morem in re tanta ubique esse; suprema Nostra auctoritate, quae sequuntur, in dioecesibus universis, observanda et exequenda constituimus districteque mandamus.

I. Parochi universi, ac generatim quotquot animarum curam gerunt, diebus dominicis ac festis per annum, nullo excepto, per integrum horae spatium, pueros et puellas de iis, quae quisque

(1) Marc. iv, 32.

(2) Rom. x, 17.

(3) Ib. 14.

(4) Constit. *Etsi minime*, 13.

credere agereque debeant ad salutem adipiscendam, ex catechismi libello erudiant.

II. Idem, statis anni temporibus, pueros ac puellas ad Sacramenta Poenitentiae et Confirmationis rite suscipienda praeparent, continenti per dies plures institutione.

III. Item, ac peculiari omnino studio, feriis omnibus Quadragesimae atque aliis, si opus erit, diebus post festa Paschalia, aptis praeeptionibus et hortationibus adolescentulos et adolescentulas sic instruant, ut sancte sancta primum de altari libent.

IV. In omnibus et singulis paroeciis consociatio canonice instituatur, cui vulgo nomen Congregatio Doctrinae christianae. Ea parochi, praesertim ubi sacerdotum numerus sit exiguus, adiutores in catechesi tradenda laicos habebunt, qui se huic debent magisteris tum studio gloriae Dei, tum ad sacras lucrandas indulgentias, quas Romani Pontifices largissime tribuerunt.

V. Maioribus in urbibus, inque iis praecipue ubi universitates studiorum, lycea, gymnasia patent, scholae religionis fundentur ad erudiendam fidei veritatibus vitaeque christianae institutis iuventam, quae publicas scholas celebrat, ubi religiosae rei mentio nulla iniicitur.

VI. Quoniam vero, hac praesertim tempestate, grandior aetas non secus ac puerilis religiosa eget institutione; parochi universi ceterique animarum curam gerentes, praeter consuetam hominiam de Evangelio, quae festis diebus omnibus in parochiali Sacro est habenda, ea horâ quam opportuniorem duxerint ad populi frequentiam illâ tantum exceptâ qua pueri erudiuntur, catechesim ad fideles instituunt, facili quidem sermone et ad captum accommodato. Qua in re Catechismo Tridentino utentur, eo utique ordine ut quadriennii vel quinquennii spatio totam materiam pertractent quae de Symbolo est, de Sacramentis, de Decalogo, de Oratione et de praeeptis Ecclesiae.

Haec Nos quidem, Venerabiles Fratres, auctoritate apostolica constituimus et iubemus. Vestrum modo erit efficere ut, in vestra cuiusque dioecesi, nullâ morâ atque integre executi mandentur; vigilare porro et pro auctoritate vestra cavere ne quae praecipimus oblivioni dentur, vel, quod idem est,

remisse oscitanterque impleantur. Quod ut reapse vitetur, illud assidue commendetis et urgeatis oportet, ut parochi ne imparati catechesis praeceptiones habeant, sed diligenti prius adhibita praeparatione; ut ne loquantur humanae sapientiae verba, sed, *in simplicitate cordis et sinceritate Dei*, (1) Christi exemplum sectentur, qui quamvis *abscondita* eructaret a constitutione mundi (2), loquebatur tamen omnia *in parabolis ad turbas et sine parabolis non loquebatur eis* (3). Id ipsum et Apostolos, a Domino institutos, praestitisse novimus; de quibus Gregorius Magnus aiebat: *Curaverunt summopere rudibus populis plana, et capabilia non summa atque ardua, praedicare* (4). Ad religionem autem quod attinet, homines magnam partem rudibus, hac tempestate nostra, sunt accensendi.

Nolimus porro, ne ex eiusmodi simplicitatis studio persuadeat quis sibi, in hoc genere tractando, nullo labore nullaque meditatione opus esse: quin immo maiorem plane, quam quodvis genus aliud, requirit. Facilius longe est reperire oratorem, qui copiose dicat ac splendide, quam catechistam qui praeceptionem habeat omni ex parte laudabilem. Quamcumque igitur facilitatem cogitandi et eloquendi quis a natura sit nactus, hoc probe teneat, nunquam se de christiana doctrina ad pueros vel ad populum cum animi fructu esse dicturum, nisi multa commendatione paratum atque expeditum. Falluntur sane qui plebis imperitia ac tarditate fisi, hac in re negligentius agere se posse autumant. E contrario quo quis, rudiores nactus sic auditores, eo maiore studio ac diligentia utatur oportet, ut sublimissimas veritates, adeo a vulgari intelligentia remotas, ad obtusiorum imperitorum aciem accommodent, quibus aequae ac sapientibus, ad aeternam beatitatem adipiscendam sunt necessariae.

Iam igitur, Venerabiles Fratres, Mosis verbis, in hac postrema litterarum Nostrarum parte, liceat vos alloqui: *Si quis est Domini, iungatur mihi* (5). Advertite, rogamus quae sumusque, quanta animarum clades ex una divinarum rerum

(1) II, Cor. I, 12.

(2) Matth. XIII, 35.

(3) Ib. 34.

(4) Moral. l. XVII, cap. 26.

(5) Exod. XXXII, 26.

ignoratione veniat. Multa forte utilia planeque laudatione digna, in vestra cuiusque dioecesi, sunt a vobis instituta in commissi gregis commodum: velitis tamen, prae omnibus, quanta potestis contentione, quanto studio, quanta assiduitate hoc curare atque urgere, ut doctrinae christianae notitia cunctorum pervadat animos penitusque imbuat. *Unusquisque, Petri Apostoli utimur verbis, sicut accepit gratiam, in alterutrum illam administrantes, sicut boni dispensatores multiformis gratiae Dei* (1).

Diligentiam industriasque vestras, beatissima Virgine immaculata intercedente, fortunet vobis Apostolica benedictio, quam, testem caritatis Nostrae ac caelestium gratiarum auspicem, vobis et clero ac populo cuique credito amantissime impertimus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum die xv Aprilis mdcccvcv, Pontificatus Nostri anno secundo.

PIVS PP. X.

(1) I, Petr. iv, 10.

En prensa ya este número recibimos la carta que á continuación insertamos.

«*Excmo. é Ilustrísimo Sr. Obispo de León.*»

Respetable y muy respetado Prelado: por indicación del Rvmo. Sr. Arzobispo de Zaragoza y en nombre de la comisión ejecutiva tengo el honor de dirigirme á V. E. I. para exponerle una idea nacida en la entrevista celebrada anteayer con dicho Prelado, idea cuya importancia y oportunidad queda á su discreción el apreciar.

Trátase de unir á todos los católicos de España en un solo día y á una misma hora para tributar un acto de amor á la Reina de los Angeles y dar muestra de la alegría que todos sentiremos al ver depositada sobre la cabeza de la imagen de Ntra. Señora del Pilar la corona que como ofrenda nacional ha costado la católica España.

Al efecto nos atrevemos á rogar á V. E. I. con el mayor respeto, se digne ordenar se echen á vuelo las campanas de su diócesis el día 20 á las 12 de la mañana, inmediatamente después del toque del Angelus, como eco y adhesión de la Nación entera al repique general con que todas las Iglesias de Zaragoza, saludarán en el mismo día y á la misma hora la Coronación de la Virgen.

Al mismo tiempo podrían congregarse los fieles para unirse en espíritu á los peregrinos de Zaragoza rezando el Angelus ó llevando á cabo cualquier otro acto piadoso.

Bien se nos alcanza que la premura de tiempo ha de dificultar el que la noticia llegue á algunos pueblos apartados de la Sede episcopal; pero si; aun valiéndose de los periódicos católicos de la región esto no fuera posible, creemos que no debe renunciarse al que al menos la inmensa mayoría ponga en práctica idea tan favorablemente acogida por el Rvmo Señor Arzobispo de Zaragoza.

Aprovecho con gusto la ocasión que se me presenta para repetirme de V. E. I. con la mayor consideración suyo respetuoso hijo que le pide su bendición y B. S. A. P. — Rafael Moreno y Gil de Borja.

Madrid 17 de Mayo de 1905.»

Aprobamos y hacemos nuestra la idea que en la precedente carta se indica y rogamos á los Párrocos y Ecdónomos, que reciban con tiempo el presente número del BOLETIN, la den á conocer á los fieles exhortándoles á congregarse en torno de María á la hora señalada, que las campanas anunciarán oportunamente, saludándola con el rezo del *Angelus* y la jaculatoria *Bendita sea la hora etc.* uniéndose de esta manera al nacional homenaje tributado por los españoles á la Excelsa Virgen del Pilar.

León 18 de Mayo de 1905.—Celedonio Pereda, Vicario Capitular.

**Asociación de SUFRAGIOS MUTUOS del Clero
de la Diócesis.**

Núm. 14.

El día 29 de Abril próximo pasado falleció el Presbítero D. Tiburcio Gutiérrez, Párroco de Ojedo, y habiéndose hecho constar que pertenecía á la Asociación y por certificado del Sr. Arcipreste, que tenía aplicadas las misas, todos los asociados celebrarán por él la de Reglamento.

Núm. 15.

El día 1.º de los corrientes falleció el Presbítero D. Maximino Revilla, Párroco de Pino de Viduerna, y habiéndose hecho constar que pertenecía á la Asociación y por certificado del Sr. Arcipreste, que tenía aplicadas las misas, todos los asociados celebrarán por él la de Reglamento.